

KL

KL

DANSK
FJERNVARME

DANVA
Dansk Vand- og Spildevandsforening

Danske
Vandværker

evida

Vejledning

Adgang til målerdata fra dit forsyningselskab

En vejledning til kommunale medarbejdere, som ønsker at få detaljeret indsigt i energi- og vandforbruget fra kommunens egne bygninger.

Hvorfor indsamle egne data om energi- og vandforbruget?

Situation: Der er et stort potentiale i at bringe data om energi- og vandforbrug i spil i den grønne omstilling ved at reducere spild af disse ressourcer. Dertil kommer, at forbrugsdata giver mulighed for at indløse et betydeligt potentiale for fleksibilitet i driften af bygninger til gavn for forbrugeren og på tværs af forsyningsbranchen.

Udfordring: Der findes ikke en standardiseret praksis for deling af målerdata om energi- og vandforbruget i kommunernes bygninger. Det leder til tvivlsspørgsmål og misforståelser, når kommunen ønsker at modtage disse data fra sit forsyningselskab. Det kan i sidste ende lede til forsinkelser eller afbrudte samarbejder om adgang til målerdata mellem kommune og forsyning.

Løsning: KL, Dansk Fjernvarme, DANVA, Danske Vandværker og Evida har indgået et partnerskab for at fremme kommunernes adgang til data om energi- og vandforbruget i deres bygninger. Denne vejledning er en sammenfatning af 20 interviews med kommuner og forsyningselskaber, hvor kommunen allerede har fået adgang til egne forbrugsdata. Formålet er at inspirere andre kommuner til at komme godt i gang med at få adgang til kommunens forbrugsdata fra forsyningselskabernes målere.

Oversigt: Vejen til data

Ud fra de 20 interviews med kommuner og forsyningselskaber har partnerskabet tegnet en mulig rute for en kommune, som ønsker at få adgang til egne forbrugsdata. Vi har inddelt ruten i seks trin, som står i kronologisk rækkefølge ud fra en vurdering af, hvilke elementer der er gode at få på plads, inden kommunen bevæger sig videre mod det næste trin. Den samlede rute er illustreret på følgende figur.

Hvem har gjort det før?

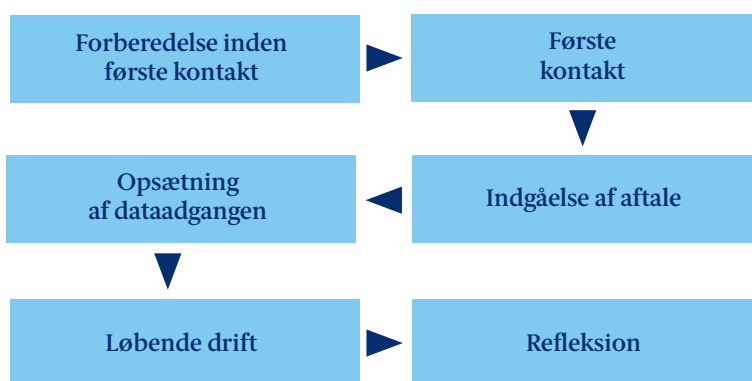
Hørsholm Kommune fik med ansættelsen af to energimedarbejdere sat gang i arbejdet med at få adgang til energi- og vandforbrugsdata fra deres forsyningselskaber. Allerede første år med adgang til data nedsatte kommunen energiforbruget fra deres bygninger med 6 pct. svarende til en reduktion på 190 ton CO₂-udledning og en årlig besparelse på to millioner kr. Den økonomiske investering var 2,1 mio. kr. inkl. løn til kommunens medarbejdere.

Tårnby Kommune har haft indsigt i kommunens varmeforbrug i omkring fem år og har i den periode reduceret varmeforbruget med 15 pct. Det svarer til en årlig CO₂-reduktion på 365 ton og en besparelse på 5,84 mio. kr. For Tårnby Kommune har indsatsen krævet en investering på 3,8 mio. kr. og ca. 7,5 arbejdstimer om ugen for én energimedarbejder.

[Læs mere om begge cases her \(pdf\)](#)

Frederiksberg Kommune er et eksempel på en kommune, som bruger data om vandforbruget til at opdage vandspild. Kommunen fandt eksempelvis et vandspild på en kirkegård, da målerdata viste, at hovedledningen under jorden var beskadiget og lækkede. Kommunen fandt også et skjult, utæt vandrør i teknikrummet i én af deres ejendomme. Vandforbruget i ejendommen blev reduceret med hele 41 % året efter. Disse vandspild er både lettere og hurtigere at opdage for kommunen med adgang til data.

[Læs mere om denne case her](#)

1/

Forbered dig inden første kontakt til forsyningsselskabet

Aktører:

Kommunal sagsbehandler og politisk administrativ ledelse i kommunen.

Uanset, hvor initiativet til indsatsen kommer fra, er følgende punkter gode at gå igennem for en kommune, som ønsker adgang til forbrugsdata fra sine forsyningsselskaber.

1. Klarlæg kommunens formål med dataindsamlingen inklusiv et bud på ønskede resultater (fx økonomiske besparelser på energi- og vandforbrug og/eller CO₂-reduktion).
[Hent inspiration her](#)
2. Kortlæg opgavens omfang og kontakt eventuelt en rådgiver, som har erfaring med at hjælpe kommuner med at få adgang til forbrugsdata fra forsyningsselskaber.
[Hent inspiration fra to cases her \(pdf\)](#)

3. Skab overblik over, hvilke kommunale ejendomme kommunen ønsker at indsamle forbrugsdata for. Det er ofte en god idé at starte med de største ejendomme først. Hav også med i jeres overvejelser, at det kræver særlig hjemmel for kommunen at indsamle forbrugsdata for kommunale bygninger, hvor enkeltpersoners forbrug kan identificeres.
4. Dan overblik over det tilknyttede forsyningsselskab til hver adresse og supplér gerne med viden om størrelsen på og ejerforhold for det givne forsyningsselskab.
[Find fjernvarmeselskab ved at søge på adresse her](#)
5. Kortlæg ønsker til data (se også punkt 3.1 og 4.1).
[Hent inspiration her \(pdf\)](#)
6. Find gerne installationsnumre for de relevante ejendommene på forhånd. Dette kan forsyningsselskabet dog også hjælpe med baseret på kommunens CVR-nummer, hvorfor det kan være relevant at gøre i dialog med forsyningsselskabet.

2/

Tag første kontakt med forsyningsselskabet

Aktører:

Kommunal sagsbehandler, forsyningsselskaber og eventuel ekstern rådgiver.

Kommunen kan lette forsyningens arbejde i forhold til at give adgang til data ved at forberede sig grundigt og være tydelig omkring sine ønsker til samarbejdet.

1. Forbered dagsorden til første møde med forsyningen inden kontakt.
2. Initiér kontakten til ét eller flere forsyningsselskaber.
3. Introducér eventuel ekstern rådgiver, som hjælper kommunen med datahjemtagning.
4. Brug forsyningsselskabets ekspertise til at kvalificere dine ønsker til forbrugsdata.
5. Kortlæg eksisterende muligheder for hjemtagning af forbrugsdata sammenholdt med kommunens ønsker (jf. punkt 1.5 og 1.6).
 - a. Overvej her, om kommunen skal investere i eget udstyr til dataopsamling/-hjemtagning, hvis data ikke er tilgængelige via forsyningens målere.
6. Fastlæg det videre forløb med forsyningsselskabet og lav evt. en tidsplan.

3/

Lav et godt grundlag for en aftale

Aktører:

Kommunal sagsbehandler og juraafdeling, forsyningsselskabets juraafdeling samt evt. ekstern rådgiver.

Inden kommune og forsyning indgår en aftale om adgang til forbrugsdata, er det vigtigt at afdække muligheder for den tekniske opsætning og økonomien. Følgende emner bør som minimum inkluderes i aftalen:

- 1. Teknik:** Brug eksisterende standarder, formater og protokoller for adgang til forbrugsdata, som tilbydes af målerleverandørerne og/eller forsyningsselskabet.
[Hent inspiration her](#)
 - a. Dataværdier og deres rækkefølge i dataudtrækket (se punkt 1.5).
 - b. Filformat.
 - c. Sikker transport og dataleverence.
 - d. Dataopløsning, - frekvens og - kvalitet.
 - e. Opbevaring og vedligehold af data (se også punkt 5).

2. Økonomi: Kortlæg etablerings- og driftsomkostninger samt risici ved dataadgangen.

- a. Fremlæg investeringsbehov, forventede økonomiske besparelser og risici for ledelsen for at sikre, at kommunen kan indgå en aftale med forsyningsselskabet.

- b. Lav en aftale for en omkostningsfordeling mellem kommunen og forsyningsselskabet.

3. Jura: Afklar juridiske udeståender.

- a. Kommunen skal udarbejde en fuldmagtsaftale, hvis det ønskes at give tredjepartsadgang til kommunens målerdata til en ekstern rådgiver.
- b. Afklar, hvorvidt og hvordan forsyningen skal følge op på eventuelle fejl og mangler i dataleverancen til kommunen.
- c. Aftal, hvordan forsyning og kommune håndterer GDPR-lovgivningen i de tilfælde, hvor kommunen ønsker adgang til personhenførbare målerdata. Det kunne eksempelvis være målerdata fra beskyttede boliger.

4/

Opsæt dataadgangen

Aktører:

Kommunal sagsbehandler, forsyningsselskaber og eventuel ekstern rådgiver.

Når aftalen er indgået, kan adgangen til data opsættes i tæt dialog mellem parterne.

1. Opsæt sikkert system til dataindsamling i henhold til kommunens egne dataudvekslingsmodeller samt eventuelle tredjeparter og i samarbejde med forsyningen.

Følgende emner kan være relevante at afklare:

Information om modtagerserver inkl. eventuelle passwords, test af dataforbindelsen mellem forsyningsselskabet og modtagerserver, tidspunkt for upload af data, upload af historiske data, upload af metadata og sammenstilling med forbrugsdata.

2. Opsæt proces for datavask, hvis kommunen ønsker datakvalitet, som ligger ud over, hvad forsyningen kan levere.

5/

Sørg for løbende at vedligeholde adgangen til data

Aktører:

Kommunal sagsbehandler, forsyningsselskaber og eventuel ekstern rådgiver samt kommunens driftspersonale.

Kommunen og forsyningsselskabet skal løbende samarbejde om datavedligehold. Det skyldes, at kommunens ejendomsportefølje kan ændre sig, og at forsyningsselskabet skifter målere.

1. Lav proces for at tage hånd om målerudskiftninger.

2. Lav proces for at tage hånd om dataudfald.

3. Lav proces for at tage hånd om ændringer i ejendomsportefølje.

6/

Reflektér over samarbejdet og udbytte af indsatsen

Aktører:

Kommunal sagsbehandler, forsyningsselskaber og eventuel ekstern rådgiver.

Når adgangen til data har været i drift i noget tid, giver det kommunen og forsyningsselskabet mulighed for at reflektere over samarbejdsformen og udbyttet af samarbejdet.

Overvej, om processen med selskaberne giver anledning til at genbesøge ejerstrategier for de forsyningsselskaber, som kommunen ejer. Det er allerede en overvejelse, kommunerne gør sig i deres klimaplaner. Aktivt ejerskab kan være et værktøj til at gøre processen for dataudveksling mere smidig fremadrettet ved at indskrive samarbejdet formelt i kommunens ejerstrategier for forsyningsselskaberne.

[Hent inspiration her \(pdf\)](#) og [her \(pdf\)](#)

1. Genbesøg kommunens formål med dataindsamlingen og overvej, om det giver anledning til justeringer i kontrakten for dataadgang mellem kommune og forsyningsselskab.

2. Reflektér over, om det er lykkedes kommunen at berige forbrugsdata ved at samkøre dem med andre data-kilder. Det kunne fx være bygningsdata fra BBR, hvor kommunen skal huske at kvalitetstjekke disse data, eller vejrdata fra DMI i forbindelse med at graddagekorrigere forbruget.

3. Reflektér over, om kommunen har fået den ønskede værdi ud af anvendelsen af data. Det kunne fx være ønskede reduktioner af unødigt energi- og vandforbrug ved at optimere driften i bygningerne ud fra indsigter fra analyser af data.

Adgang til data fra dit forsyningselskab

En vejledning til kommunale medarbejdere,
som ønsker at få detaljeret indsigt i energi- og
vandforbruget fra kommunens egne bygninger.

© KL
1. udgave, 1. oplag 2023

Produktion: g7.dk
Design: e-Types
Foto: istockphotos.com

KL
Weidekampsgade 10
2300 København S
Tlf. 3370 3370
kl@kl.dk
www.kl.dk

 @kommunerne